

TÁJÉKOZTATÓ

Az idegenforgalmi adó érintő gyakori kérdésekről és válaszokról

Tisztelt Szálláshely-üzemeltető!

Felhívjuk figyelmét, hogy az egységes vendégekönyv (elektronikus nyilvántartás) vezetése a módosított 15/2003. (III.27.) számú rendelet (továbbiakban: Ör.) értelmében 2013. június 1-től kötelező!

A módosított rendelet célja a nyilvántartás vezetési kötelezettség egységes szabályozása. A szabályozott nyilvántartás megteremti annak feltételét, hogy az adóbeszedésre kötelezettek a nyilvántartást megfelelő adattartalommal vezessék, illetve az adóbevallásban érvényesített mentességeket megfelelő módon dokumentálják.

Az alábbiakban összefoglaljuk az idegenforgalmi adóval kapcsolatban Önt, illetve az Ön által képviselt vállalkozást megillető legfontosabb jogokat és előírt kötelezettségeket, valamint bemutatunk néhány általános, a gyakorlatban problémát okozó esetet az ellenőrzés tapasztalatai alapján.

Javasoljuk, hogy alaposan tanulmányozza át a tájékoztatót az idegenforgalmi adó beszédessel kapcsolatos feladatok szabályszerű gyakorlatának, a helyes jogalkalmazás kialakításának illetve az egységes joggyakorlat megteremtésének érdekében.

Az idegenforgalmi adónem speciális jellegű, mivel nem az adóalany áll közvetlen kapcsolatban az önkormányzati adóhatósággal, hanem az adózás adóközvetítő útján valósul meg. Az adókötelezettség kizárólag az adóbeszedéssel felruházottat terheli; **a beszédésre kötelezett tesz adóbevallást, és az az idegenforgalmi adót is a beszédessel felruházott fizeti meg az önkormányzati adóhatóságnak.**

A helyi adókról szóló 1990. évi c. tv. (a továbbiakban: Htv.) 30. § (1) bekezdés a) pont értelmében adókötelezettség azt a magánszemélyt terheli, aki nem állandó lakosként – azaz sem lakóhellyel, sem tartózkodási hellyel nem rendelkezik az adott önkormányzat illetékességi területén – az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának illetékességi területén az Ör. 3. §-a értelmében az adó alapja a megkezdett vendégéjszakák száma. Az adó mértéke 400 Ft/fő/éj.

Törvényi mentességet élveznek az alábbi személyek:

- A 18. életévét be nem töltött magánszemély;
- A gyógyintézetben fekvőbeteg szakellátásban részesülő vagy szociális intézményben ellátott magánszemély;
- A közép- és felsőfokú oktatási intézménynél tanulói vagy hallgatói jogviszony alapján, hatóság vagy bíróság intézkedése folytán, a szakképzés keretében, a szolgálati kötelezettség teljesítése, vagy a településen székhellyel, vagy telephellyel rendelkező vagy a Htv. 37. §-ának (2) bekezdése szerinti tevékenységet végző vállalkozó esetén vállalkozási tevékenység vagy ezen vállalkozó munkavállalója által folytatott munkavégzés céljából az önkormányzat illetékességi területén tartózkodó magánszemély, továbbá
- Aki az önkormányzat illetékességi területén lévő üdülő tulajdonosa vagy bérlője, továbbá a használati jogosultság időtartamára a lakásszövetkezet tulajdonában álló üdülő használati jogával rendelkező lakásszövetkezeti tag, illetőleg a tulajdonos, a bérlő hozzátartozója, valamint a

lakásszövetkezet tulajdonában álló üdülő használati jogával rendelkező lakásszövetkezeti tag használati jogosultságának időtartamára annak hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pontja].

- Az egyház tulajdonában lévő építményben, telken vendégéjszakát - kizárólag az egyház hitéleti tevékenységében való részvétel céljából - eltöltő egyházi személy.
- A településen lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező által eltöltött vendégéjszakák.

A mentesség akkor érvényesíthető, ha a vendég – a 18 életévet be nem töltött magánszemély kivételével – az Ör. 3. számú melléklet szerinti „**Nyilatkozat az adómentességre jogosító tartózkodásról**” nyilatkozatot kitölti.

A szálláshelyen eltöltött vendégéjszakák csak abban az esetben mentesek az adó alól, ha a vendég a mentességre való jogosultságát igazolja a szállásadónak!

Néhány mentességi szabály értelmezése

- A 18. életévet be nem töltött magánszemély mentessége: Mentességi nyilatkozat kitöltése nem szükséges; a mentesség érvényesítése és igazolása a vendégkönyv születési időre vonatkozó bejegyzése alapján történik.
- A gyógyintézetben fekvőbeteg szakellátásban részesülő vagy szociális intézményben ellátott magánszemély mentessége: A Htv. 52. § (33) pontja szerint szociális intézménynek minősül a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott személyes szociális gondoskodást nyújtó szervezet, vállalkozás. Az önkormányzat illetékességi területén (legalább) egy vendégéjszakát eltöltő magánszemély csak akkor mentes az adókötelezettség alól, ha gyógyintézetben (kórházban) fekvőbeteg-szakellátásban részesül, vagy szociális intézményben (idősek otthona, szeretetotthon, hajléktalan szálló, nappali melegedő, éjjeli menedék, anyaoththon, családok otthona) ellátott magánszemély. Ebből természetesen az is következik, hogy ha a magánszemély egészségügyi-és szociális ellátására a Htv. szerinti intézményben kerül sor, de elszállásolására szállodában, panzióban, magánszálláshelyen – vagy mindez fordítva –, akkor ezen személyt adómentesség nem illeti meg. Az adómentességhez tehát a két törvényi feltételnek együtt kell teljesülnie.
- A közép- és felsőfokú oktatási intézménynél tanulói vagy hallgatói jogviszony alapján biztosított adómentesség: Az adómentesség akkor vehető igénybe, ha a megszálló vendég a településen lévő oktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban áll, és ezt - nappali, esti, levelező tagozatos hallgatók számára kiállított - diákigazolvánnyal is igazolni tudja. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szállásadók a jogszabály téves értelmezése következtében az ilyen jogcímen érvényesített mentességet kiterjesztik a nem nyíregyházi oktatási intézményben tanuló diákokra/hallgatókra is. A fent leírtak értelmében nem mentesíthető az idegenforgalmi adófizetés alól a nem nyíregyházi oktatási intézmény diákja/hallgatója akkor sem, ha mint diák/hallgató szervezett rendezvényekre érkezik Nyíregyházára (például: kórustalálkozó, diáksport-rendezvény, fesztivál).
- Hatóság vagy bíróság intézkedése folytán a településen tartózkodó magánszemély adómentessége: például házi őrizet vagy börtönbüntetés folytán Nyíregyházán tartózkodik.
- Szakképzés keretében a településen megszálló vendég adómentessége: E jogcímen Nyíregyházi szakképzési intézményben tanuló diákok, az intézménnyel felnőttképzési szerződéses kapcsolatban lévő hallgatók mentesíthetők az adófizetési kötelezettség alól. Fontos hangsúlyozni, hogy nem minősül szakképzésnek a tartózkodási idő alapján beszedett idegenforgalmi adó tekintetében, és **nem mentes az adó fizetése alól** a kulturális-és sportrendezvényeken, valamint a szakmai értekezleten, tréningen illetve konferencián résztvevő magánszemély.
- Szolgálati kötelezettséget teljesítő magánszemély adómentessége: Adómentes a Nyíregyházán rendőrségi, tűzoltósági, katonai, polgárőri szolgálatot teljesítő magánszemély.
- Nyíregyházán székhellyel, vagy telephellyel rendelkező vagy a Htv. 37. §-ának (2) bekezdése szerinti tevékenységet végző vállalkozónak vagy munkavállalójának mentessége: E jogcímen az a vállalkozó vagy vállalkozás alkalmazottja mentesíthető, amely vállalkozó vagy vállalkozás Nyíregyházán állandó székhellyel vagy telephellyel rendelkezik, és csak abban az esetben, ha a

munkavállalás céljából ide érkezett vendégek minden kétséget kizáróan – például kiküldetési rendelvénnyel, munkaszerződéssel vagy megbízólevéllel - tudják igazolni a szálláshely-szolgáltatónak, hogy munkavégzés céljából érkeztek Nyíregyházára.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy adózóinknak a mentesség megítélésében ezen mentességi jogcím okozza a legnagyobb problémát, ezért néhány gyakorlati példán keresztül szeretnénk segíteni a szálláshely-szolgáltatást nyújtókat a jogszabály megfelelő értelmezésében.

- E jogcímen nem mentesíthető az idegenforgalmi adó megfizetése alól, ha egy Budapesten székhellyel/telephellyel rendelkező vállalkozó/vállalkozás alkalmazottja - amely Nyíregyházán székhellyel/telephellyel **nem rendelkezik** - érkezik munkavégzés céljából Nyíregyházán székhellyel/telephellyel rendelkező céghez. **Ezen jogcímen történő mentesítés megítélésében nem csak azt kell vizsgálni, hogy a munkavégzés helye Nyíregyházán székhellyel/telephellyel rendelkező cég-e, hanem azt is, hogy az ideérkezett alkalmazott olyan cég munkavállalója-e, amely cég Nyíregyházán székhellyel/telephellyel rendelkezik. Ezen két feltétel együttes teljesülése esetén mentesíthető az idegenforgalmi adó megfizetése alól a munkavégzés céljából Nyíregyházára érkezett vendég.**

A fentiek értelmében az Ör. 3. számú melléklet c) pontjának kitöltése során szükséges feltüntetni a szálláshelyet igénybevevő vendég munkáltatójának a nevét, címét és adószámát, illetve a munkavégzés helyét is.

- Nem mentes az adófizetés alól az a magánszemély, aki Nyíregyházán székhellyel/telephellyel rendelkező cég munkavállalója, de nem munkavégzés céljából tartózkodik Nyíregyházán.
- Adómentes az olyan vállalkozó/vállalkozás alkalmazottja, amely **ideiglenes jellegű iparűzési tevékenységet folytat**, továbbá a vállalkozó/vállalkozás név szerint igazolja, hogy az ő megbízásából, munkavégzés céljából tartózkodik a településen. A Htv. 37. § (2) bekezdése értelmében ideiglenes iparűzési tevékenységet végez az a vállalkozó/vállalkozás, amely egy adóéven belül 30-181 nap közti időtartamra építőipari, természeti erőforrást kutató, feltáró tevékenységet folytat a településen. Továbbá ide sorolandó minden olyan vállalkozás, amely egyetlen önkormányzat területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel (külföldi), de tevékenységéből közvetlen bevételre tesz szert.

Ebben az esetben csak akkor biztosítható adómentesség a munkavállalónak, ha az ideiglenes iparűzési tevékenységet végző vállalkozó/vállalkozás Nyíregyháza önkormányzati adóhatóságához ideiglenes iparűzési tevékenység alá bejelentkezett. Az ideiglenes jellegű iparűzési tevékenység-végzés körülményét az adóhatósághoz való bejelentkezés ténye igazolja, ennek megtörténtét követően a mind a bejelentkezett vállalkozót/vállalkozást mind a munkavállalóját megilleti az adómentesség. Nem mentesíthető az idegenforgalmi adófizetési kötelezettség alól ideiglenes iparűzési tevékenységet végző jogcímen az ügynöki tevékenységet, vásároló tevékenységet végző magánszemély.

- A jogszabály értelmében mentes az idegenforgalmi adófizetési kötelezettség alól az üdülő tulajdonosának közeli hozzátartozója. A közeli hozzátartozó a Ptk. 685. § b) pontja értelmében a házastárs, a bejegyzett élettárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér; hozzátartozó továbbá: az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, bejegyzett élettársa, a jegyes, a házastárs, a bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa, bejegyzett élettársa.
- A településen lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező által eltöltött vendégéjszakák adómentessége: Az állandó lakos kategória az idegenforgalmi adó vonatkozásában nem a fogalom köznapjában értelmében használandó, ide sorolandó ugyanis minden olyan magánszemély, aki nyilvántartásba vett lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkezik az önkormányzat illetékességi területén.

Az adómentességre igényt tartó magánszemély az adatszolgáltatásra nem köteles, de ha az adatait és igazolását nem mutatja be (önkéntes adatszolgáltatás) az adóbeszedésre kötelezettnek, akkor a mentességet nem veheti igénybe.

Az adómentességet a szállásadó csak a vendég által szabályszerűen kitöltött nyilatkozat alapján érvényesítheti. A mentesség érvényesítése szempontjából irreleváns, hogy ki a szállás megrendelője, és a szolgáltatás értéke kinek került kiszámlázásra.

A Htv. 34. § (2) bekezdése értelmében az idegenforgalmi adót az adóbeszedésre kötelezettnek akkor is meg kell fizetni, ha azt elmulasztotta beszedni.

A fentiekben részletezett jogszabály ismerete és helyes alkalmazása azért is fontos, hogy egy esetleges ellenőrzés során az adóhatóság téves jogértelmezésből adódó hiányosságot ne állapítson meg, amiatt az adóhatóságnak ne kelljen szankciókat alkalmaznia.

Fenti tájékoztatóval kívántuk elősegíteni a jogalkotói szándék szerinti helyes jogértelmezést, a helyes joggyakorlat kialakítását a jogkövető magatartás megteremtése érdekében. Segíteni kívántuk Önöket az adóhatóság elvárásainak megismerésében azért, hogy az idegenforgalmi adózással kapcsolatos együttműködésünk hatékony és eredményes legyen. Mindezen törekvéseink az Önök érdekeit kívánják szolgálni úgy, hogy nem rónak további adminisztrációs és anyagi terhet Önökre, az adóhatóság számára viszont a tényleges idegenforgalom alakulásának megismerését teszi lehetővé.

Hatóságunk törekszik arra, hogy jó és partneri kapcsolatunk erősödjön, és közös munkával segítsük Nyíregyháza turisztikai fejlesztését és fejlődését, hogy ennek eredményeként az idegenforgalom továbbra is növekedjen városunkban.

Munkájukhoz sok sikert, egészséget és vendégekben gazdag évet kívánunk!

**Nyíregyháza Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal
Adóosztály**

